

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/25/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210488
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5612210488.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/182/2012-98 zo dňa 14. augusta 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. Okresný súd vyslovil viacero (samostatných) dôvodov vedúcich k zamietnutiu uplatneného nároku; predovšetkým zdôraznil neunesenie dôkazného bremena navrhovateľom, a to tak celkovo, ako aj vo vzťahu k jednotlivým súčasťam uplatňovaného nároku. Primárne sa venoval podmienke predbežného prerokovania nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a konštatoval, že táto nebola splnená, lebo navrhovateľ nepreukázal podanie predmetnej žiadosti orgánu určenému označeným právnym predpisom.

Následne okresný súd posudzoval jednotlivé atribúty predmetného zodpovednostného právneho vzťahu a dospel k záveru o nepreukázaní žiadnej zo zákonných (kumulatívnych) podmienok. K tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu v podobe prieťahov v konaní uviedol, že v dotknutej exekučnej veci bol ako exekučný titul označený rozhodcovský rozsudok. Postup exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je nadväzne nutné posudzovať podľa § 44 ods. 2 EP účinného do 31.5.2011, pričom lehota 15 dní od doručenia žiadosti sa nevzťahovala (práve) na exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) EP; t.j. (aj) na rozhodcovský rozsudok. Zdôraznil, že exekučný súd konal so „všetkou opatnosťou“ a - na rozdiel od rozhodcovského súdu - náležite posudzoval aj otázky spotrebiteľsko-právnej ochrany, vrátane ich „európskeho“ rozmeru.

Nad (nevyhnutný) rámec prvostupňový súd dodal (s podrobným a konkrétnym vysvetlením), že navrhovateľ nepreukázal ani ďalšie zákonné podmienky zodpovednosti štátu; jeho tvrdenia o výške škody a nemajetkovej ujmy sú/boli len v rovine teoretickej a všeobecnej, bez preukázania jediným dôkazom. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že

odporcovi právo na ich náhradu nepriznal s poukazom na to, že tento síce podal návrh na prisúdenie náhrady trov, v zákonnej lehote si ich však nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov protistrany, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Tvrdil, že okresný súd ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu; v dôsledku čoho vykonal pojednávanie, na ktorom v neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Naopak, nevykonal dokazovanie znaleckým posudkom o výške vzniknutej škody, ktorý predložil navrhovateľ. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania; súčasne však uvádzal, že o takomto návrhu nebolo ani rozhodnuté.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov - napr. konštatovanie, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov je práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný. Svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa však o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo právnenému zástupcovi navrhovateľa doručené (už) dňa 24.9.2013. Tým je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa o tom, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany.

Predvolanie na termín pojednávania (dňa 14.8.2014) bolo právnenému zástupcovi navrhovateľa doručené 6.8.2014. Elektronickým podaním datovaným dňom 7.8.2014 navrhovateľ požiadal o zrušenie pojednávania z dôvodu „objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý, čo zodpovedá nižšie rozebraným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní vylúčeného sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p. umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a konať i v neprítomnosti účastníkov. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Je potrebné zdôrazniť, že okresný súd v zmysle § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. upovedomil navrhovateľa (prostredníctvom právneho zástupcu na ním uvedenú el. adresu) o neakceptovaní návrhu na odročenie pojednávania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Navrhovateľ v návrhu na odročenie pojednávania a ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/d'alsie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeným súdom. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 4 Cdo 228/2013 z 28.4.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Z daného titulu nebolo potrebné vyčakať na právoplatnosť (procesného) uznesenia - bez ohľadu na to, že súdne rozhodnutie vo forme uznesenia je predbežne vykonateľné (§ 171 ods. 2 O.s.p.) - o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. V súdnej veci pritom o takmer identickom návrhu na prerušenie konania už bolo právoplatne rozhodnuté (uznesenie okresného súdu z 29.4.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/197/2014 z 17.4.2014). V danej spojitosti absolútne neobstojí argument, že dotknutým procesným návrhom nebolo rozhodnuté.

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, v ktorej navrhovateľ na jednej strane vytyka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia. Taktiež mylnou je úvaha odvolateľa o povinnosti súdu, v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolností, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tiež tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané (aj) oboznámením obsahu exekučného spisu sp. zn. Okresného súdu Liptovský Mikuláš 6Er/855/2010, ktorý dôkaz výslovne (č.l. 1 spisu - označením povinného a spisovej značky exekútora) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodit' ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (jeho str. 7; č.l. 104 spisu). Z uvedeného vyplýva, že zásadný dôkaz, na základe ktorého súd dospel k svojmu záveru, je exekučný spis, ktorého pripojenie a oboznámenie žiadal samotný navrhovateľ; súd teda rozhodol na základe skutkového stavu zisteného vykonaním dokazovania iniciovaného práve navrhovateľom.

Len na okraj krajský súd dodáva, že v súdnej veci navrhovateľ nenavrhol vykonanie dokazovania žiadnym znaleckým posudkom. Navyše, vzhľadom na nesplnenie základnej podmienky zodpovednosti štátu - nepreukázanie nesprávneho úradného postupu - by sa jednalo o nadbytočný dôkaz, keďže sa mal týkať „len“ výšky škody.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že navrhovateľ (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní) v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu.

K žiadnemu zo zásadných záverov okresného súdu (t.j. predovšetkým konkretizácia neunesenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena, chronológia a zmysel úkonov v danej exekučnej veci, „neplatnosť“ 15-dňovej lehoty v dotknutej exekučnej veci atď.), na ktorých založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie, odvolateľ nepredložil relevantnú, resp. vôbec žiadnu protiargumentáciu.

V danej spojitosti platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnem konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré ani nevyslovil (že „námietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“).

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil v meritórnej časti napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods.1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.